

UDKAST

til

Forslag

til

Lov om ændring af byggeloven

(Indførelse af hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan delegere kompetencen til at udstede påbud til redningsberedskaberne ved brandsyn og præcisering af hjemmel til krav om driftsmæssige foranstaltninger i bestående bebyggelse)

§ 1.

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016, som ændret ved lov nr. 734 af 8. juni 2018, § 35 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, § 3 i lov nr. 368 af 9. april 2019 og i lov nr. 1590 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 1, litra j, affattes således:

»j) driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau, såvel i bestående som i ny bebyggelse, og«

2. I § 16 C, indsættes efter stk. 7 som nyt stk.:

»Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan uanset stk. 6 og 7 henlægge beføjelse til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til i forbindelse med brandsyn at udstede påbud ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger.«

Stk. 8 og 9 bliver herefter stk. 9 og 10.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Bemærkninger til ændringslovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets enkelte hovedpunkter*
- 2.1 *Driftsmæssige foranstaltninger i bestående bebyggelse*
- 2.1.1 *Gældende ret*
- 2.1.2. *Transport- og Boligministeriets overvejelser og den forslåede ændring*
- 2.2 *Udvidelse af kommunalbestyrelsens delegationshjemmel til redningsberedskaberne*
- 2.2.1 *Gældende ret*
- 2.2.2. *Transport- og Boligministeriets overvejelser og den forslåede ændring*
3. *Økonomiske og implementeringskonsekvenser for det offentlige*
4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
5. *Administrative konsekvenser for borgerne*
6. *Miljømæssige konsekvenser*
7. *Forholdet til EU-retten*
8. *Hørte myndigheder og organisationer mv.*
9. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Med lovforslaget forenkles det kommunale myndighedsarbejde på brandområdet ved at udvide kommunalbestyrelsens delegationshjemmel til redningsberedskaberne.

Efter de gældende regler skal ulovlige byggetekniske forhold efter byggelovgivningen, som konstateres i forbindelse med brandsyn, indberettes af redningsberedskaberne til kommunerne, som herefter skal udstede påbud. Dette er en tidskrævende og administrativ tung proces.

Med lovforslaget indføres der hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan delegerer kompetencen til at udstede påbud om overholdelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn, så redningsberedskaberne i stedet kan udstede påbud uden kommunal afgørelse.

Derudover foreslås det, at hjemlen til at fastsætte regler om driftsmæssige forhold i bestående bebyggelse præciseres.

2. Lovforslagets enkelte hovedpunkter

2.1 Driftsmæssige foranstaltninger i bestående bebyggelse

2.1.1 Gældende ret

Der kan med hjemmel i byggelovens § 6 (bekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016 af byggeloven) fastsættes regler i bygningsreglementet om udførelse, indretning og brug af bebyggelse blandt andet med det formål at fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau, jf. byggelovens § 6, stk. 1, litra j.

Byggeloven finder efter § 2, stk. 1, anvendelse ved opførelse af ny bebyggelse, ved væsentlige ombygninger, ved væsentlige anvendelsesændringer af bebyggelse og ved nedrivning af bebyggelse. Loven finder efter § 2, stk. 5, alene anvendelse på bestående bebyggelse uanset tidspunktet for bebyggelsens opførelse, når de enkelte bestemmelser indeholder udtrykkelig hjemmel herfor.

Driftsmæssige foranstaltninger skal sikre, at brandsikkerheden er tilstrækkelig, når bygninger og lokaler anvendes. Driftsmæssige foranstaltninger kan f.eks. være ordensregler, som sikrer, at varslingsanlæg og belysning af flugtveje fungerer, samt at flugtvejene er tilgængelige.

Bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger finder per definition anvendelse for såvel ny som eksisterende bebyggelse, da de driftsmæssige foranstaltninger vedrører den nuværende og fremadrettede brug af en bygning. Selvom dette ikke fremgår af bestemmelsen, er det således hensigten, at § 6, stk. 1, litra j, skal omfatte såvel bestående som ny bebyggelse.

2.1.2. Transport- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Beredskabsstyrelsen har gjort opmærksom på, at det ikke fremgår klart, at byggelovens § 6, stk. 1, litra j, både gælder for bestående og ny bebyggelse. Uklarheden om bestemmelsens anvendelsesområde skyldes, at det udtrykkeligt fremgår af andre dele i byggelovens § 6, at de både gælder for bestående og ny bebyggelse. Når § 6 læses i denne sammenhæng, fremgår det ikke tydeligt, at § 6, stk. 1, litra j, både gælder bestående og ny bebyggelse, da det ikke udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen.

Det forslås derfor, at det præciseres, at bestemmelsen både omfatter bestående og ny bebyggelse, så der ikke er tvivl om anvendelsesområdet. Præciseringen medfører ikke en ændring i praksis, da hensigten bag den foreslåede præcisering allerede efterleves i dag.

2.2 Udvidelse af kommunalbestyrelsens delegationshjemmel til redningsberedskaberne

2.2.1 Gældende ret

I 2015 foreslog den daværende regering en række vækstinitiativer til fremme af et mere effektivt byggeri, herunder en mere sammenhængende brandregulering. Forslaget blev vedtaget i 2016, jf. lov nr. 386 af 27. april 2016. I den forbindelse blev det vedtaget, at de driftsmæssige forskrifter skulle overføres fra beredskabslovgivningen til byggellovgivningen pr. 1. januar 2018. Herefter skulle al drift af bygninger således udelukkende reguleres i byggellovgivningen, hvorefter de driftsmæssige forskrifter efter en overgangsperiode skulle fjernes i beredskabslovgivningen.

Driftsmæssige forskrifter skal sikre, at brandsikkerheden er tilstrækkelig, når bygninger og lokaler anvendes. Driftsmæssige forskrifter kan f.eks. være ordensregler, som sikrer, at varslingsanlæg og belysning af flugtveje fungerer, samt at flugtvejene er tilgængelige. De driftsmæssige forskrifter er imidlertid endnu ikke fjernet fra beredskabslovgivningen, da nærværende ændring af byggeloven vedrørende påbudshjemlen udestår.

Efter beredskabslovgivningen har redningsberedskaberne hjemmel til at udstede påbud, hvis de i forbindelse med brandsyn f.eks. konstaterer, at beredskabslovens krav om driftsmæssige foranstaltninger er overtrådt. Det kan f.eks. være, hvis brandbelastningen i en bygnings flugtveje er for stor, eller hvis en branddør i en bygning ikke fungerer efter hensigten, fordi den f.eks. ikke kan lukkes helt i.

Efter byggelovens § 16 C, stk. 1, er det kommunalbestyrelsen, der er bygningsmyndighed, og det er kommunalbestyrelsen, der som bygningsmyndighed udsteder byggetilladelser, jf. byggelovens § 16, stk. 1. Det er ligeledes kommunalbestyrelsen, der påser, at byggellovgivningen overholdes, og som udsteder påbud eller forbud ved ulovlige forhold efter byggeloven, jf. byggelovens § 16 C, stk. 2.

Et redningsberedskab kan i henhold til beredskabsloven oprettes på flere forskellige måder. Et redningsberedskab kan f.eks. oprettes som en del af den kommunale enhedsforvaltning som en beredskabskommission, jf. beredskabslovens § 9, stk. 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017. Når redningsberedskabet er en del af den kommunale enhedsforvaltning, har redningsberedskabet hjemmel til at udøve myndighedskompetence på samme måde som kommunalbestyrelsen. Det vil sige, at

redningsberedskabet f.eks. kan udstede påbud i forbindelse med brandsyn på samme måde som kommunalbestyrelsen. I dette tilfælde er der ikke behov for at udnytte lovforslagets foreslåede bestemmelse.

Et redningsberedskab kan også oprettes som en fælles beredskabskommission, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2. Som led i strukturreformen for redningsberedskaberne i 2015 er der oprettet fælles kommunale enheder efter kommunestyrelseslovens § 60, jf. lovebekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019, som betyder, at de fleste lokale beredskaber i dag er organiseret i såkaldte § 60-selskaber. Et § 60-selskab er et samarbejde mellem kommuner, som medfører en indskrænkning i de deltagende kommunalbestyrelses beføjelser. Beredskaber, der er organiseret i § 60-selskaber, er ikke en integreret del af kommunen, selvom de er ejet af de tilhørende kommuner, og selvom der er indgået konkrete aftaler vedrørende beredskabets arbejdsopgaver.

Når redningsberedskaberne er organiseret som § 60-selskaber, kan kommunalbestyrelsen ikke henlægge myndighedsopgaver til beredskaberne på områder, hvor der ikke findes en eksplicit hjemmel hertil i lovgivningen. Det er i dag muligt at henlægge myndighedsopgaver, som efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til de redningsberedskaber, der er organiseret som § 60-selskaber, inden for rammerne af byggelovens § 16 C, stk. 6 og 7. Efter § 16 C, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen henlægge beføjelser og pligter til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til på stedet at træffe afgørelse om brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor brugen af en bygning udgør et ulovligt forhold efter byggeloven, og der er en konkret risiko for personskade. Kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelser og pligter er endvidere betinget af byggelovens § 16 C, stk. 7, hvorefter kommunalbestyrelsen alene kan henlægge beføjelser og pligter, hvis den på henlæggelsestidspunktet vurderer, at den ikke selv inden for et rimelig tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

Af bemærkninger til byggelovens § 16 C, stk. 6 og 7, jf. lov nr. 734 af 8. juni 2018, fremgår det, at Transport- og Boligministeriet vurderede, at der var et behov for at indføre en hjemmel i byggeloven, der gør det muligt for kommunalbestyrelsen formelt at henlægge afgørelseskompetencer, der efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til de lokale beredskaber. Behovet for ændringen blev påpeget af KL og Danske Beredskaber, som anførte, at behovet for hjemlen udsprang af sammenlægningen af de kommunale beredskaber i § 60-selskaber, der blev gennemført ultimo 2015 som et led i redningsberedskabernes strukturreform. Behovet blev endvidere forstærket ved overflytningen af en række reguleringsområder vedrørende drift af bygninger fra beredskabslovgivningen, hvor en mulighed for henlæggelse af myndighedskompetence er hjemlet, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2, til byggeloven.

I de tilfælde, hvor redningsberedskabet er oprettet som et § 60-selskab, har redningsberedskabet ikke hjemmel til at udstede påbud, da byggelovens § 16 C, stk. 6 og 7, ikke giver hjemmel til, at disse § 60-selskaber kan udstede påbud om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn, når der ikke er en konkret risiko for personfare.

§ 60-selskabernes manglende hjemmel til at udstede påbud om ulovlige forhold efter byggeloven betyder, at når redningsberedskaberne under deres brandsyn vurderer, at der er behov for at udstede et påbud om efterlevelse af de driftsmæssige foranstaltninger, som er byggetekniske krav efter byggeloven, skal det ulovlige forhold indberettes til kommunalbestyrelsen, som herefter kan udstede påbuddet.

2.2.2. Transport- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Med de gældende regler er der tale om regulering, der indebærer dobbeltarbejde for kommuner og beredskaber, der således udgør en administrativ tung byrde for både kommunalbestyrelser og for redningsberedskaber. Derfor er der behov for at udvide kommunernes delegationshjemmel til redningsberedskaberne, så kommunerne herefter kan vælge at delegere deres kompetence til at udstede påbud vedrørende driftsmæssige forhold i forbindelse med brandsyn til de redningsberedskaber, der er oprettet som et § 60-selskab. Med delegationen kan redningsberedskaberne udstede påbud om driftsmæssige forhold, herunder også om byggetekniske fejl, der er driftsmæssige.

De kommunale fællesskaber er selvstændige, offentligretlige organer og er en del af den offentlige forvaltning. Det betyder bl.a., at de forvaltningsretlige regler og principper, herunder forvaltningsloven og offentlighedsloven, finder direkte anvendelse på fællesskaberne og deres virksomhed,

Det vil sige, at redningsberedskabernes afgørelse om udstedelse af påbud vedrørende driftsmæssige forhold i forbindelse med brandsyn vil være underlagt de samme forvaltningsretlige regler og principper, som kommunen er underlagt, når denne træffer afgørelse. Redningsberedskaberne vil derfor, på samme måde som kommunalbestyrelsen i dag, ved udnyttelse af den foreslåede hjemmel f.eks. skulle foretage parthøring af bygningsejeren, inden redningsberedskabet kan træffe afgørelse og udstede påbuddet. Klage over redningsberedskabets afgørelse efter den foreslåede hjemmel vil følge af byggelovens §§ 23, 24 og 25 på samme måde som ved klager over kommunalbestyrelsens afgørelser.

Det foreslås på den baggrund, at der indføres hjemmel til, at kommunalbestyrelsen som bygningsmyndighed efter byggeloven kan delegere kompetencen til at udstede påbud om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn til redningsberedskaberne.

Henlæggelse af kompetencen til at udstede påbud er en frivillig mulighed. Kommunalbestyrelsen vælger således selv, om den vil delegere kompetencen til redningsberedskabet. Såfremt kommunen vælger at udnytte denne mulighed for at henlægge myndighedskompetencen, skal henlæggelsen fastlægges i en skriftlig aftale parterne imellem. Aftalen skal tilføjes til beredskabernes vedtægter til den indgåede aftale om § 60-samarbejdet, hvilket er almindelig praksis ved oprettelse af § 60-selskaber.

Der er som udgangspunkt ingen formkrav til en sådan aftale, men som minimum bør aftalen indeholde dato, en angivelse af aftaleparterne og en ansvarsfordeling aftaleparterne imellem samt en klar angivelse af, hvilke myndighedskompetencer der henlægges med aftalen.

Formålet med, at kommunalbestyrelsen og beredskabet nedskriver henlæggelsen af myndighedskompetencen i en skriftlig aftale, er blandt andet, at der i tilfælde af tvivlsspørgsmål kan findes en løsning ud fra fortolkning af den indgåede aftale. Der kan eksempelvis i konkrete tilfælde opstå tvivl om, hvad den henlagte myndighedskompetence omfatter, hvem der kan holdes ansvarlig ved udstedelse af en forkert afgørelse, foranstaltninger ved aftalens eventuelle ophør mv.

Derudover vil en skriftlig aftale om henlæggelse af den afgrænsede myndighedskompetence tjene et retssikkerhedsmæssigt hensyn i tilfælde, hvor modtageren af en konkret afgørelse måtte være i tvivl om, hvorvidt beredskabet overskrider en henlagt myndighedskompetence.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget om udvidelse af kommunernes delegationshjemmel til redningsberedskaberne vurderes at medføre en administrativ og økonomisk besparelse for de kommuner, der vælger at delegerer kompetencen til at udstede af påbud til beredskaberne i forbindelse med brandsyn.

I dag indberetter redningsberedskaberne ulovlige byggetekniske forhold til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen sagsbehandler herefter det ulovlige forhold, hvorefter et evt. påbud udstedes til bygningssejeren. Kommunalbestyrelsen følger herefter op på, om påbuddet efterleves.

Såfremt kommunerne efter ophævelsen af beredskabsstyrelsens driftsmæssige forskrifter vælger at uddelegere kompetencen til at give påbud vedrørende de driftsmæssige forhold til beredskaberne, vil det således medføre en ændring af sagsgangen ved udstedelse af påbud, som kan betyde en administrativ lettelse for kommunen.

Med forslaget vil sagsgangene i kommunen kunne fjernes, da redningsberedskaberne med forslaget kan få delegeret kompetence til at udstede påbud i forbindelse med brandsyn, uden at kommunalbestyrelsen skal involveres. Kommunernes opgave, for så vidt angår opfølgning af et påbud, vil ligeledes bortfalde, hvis kompetencen delegeres til beredskaberne. Der er således tale om, at kommunerne fremover ikke længere skal løse en opgave, hvis kompetencen delegeres til redningsberedskabet.

Delegationen af påbudskompetencen forventes at medføre øget ressourceanvendelse for redningsberedskaberne, da beredskaberne overtager de opgaver, der er i kommunen i dag i forbindelse med udstedelse af påbud om ulovlige byggetekniske forhold ved brandsyn. Da redningsberedskaberne er finansieret af kommunerne, forventes delegationen således at have begrænset betydning for den kommunale økonomi i praksis.

Hvis kommunalbestyrelsen delegerer kompetencen, vil den nuværende sagsgang ved, at redningsberedskabet indberetter det ulovlige forhold til kommunen med henblik på udstedelse af påbud, ikke længere være til stede. Det samme gælder en eventuel yderligere løbende dialog og koordinering af sagerne mellem beredskabet og kommunen.

Det er vurderingen, at der for redningsberedskabernes indberetning til kommunerne og for redningsberedskabernes dialog med kommunen i forbindelse med kommunens sagsbehandling af påbuddet i

gennemsnit bruges ca. 2 timer med en anslået omkostning pr. time på 600 kr. Det vil sige, at kommunen i gennemsnit vil kunne spare ca. 1.200 kr. pr. påbud i forbindelse med brandsyn.

Ifølge en rapport fra Beredskabsstyrelsen (Beredskabsstyrelsen 2018: "Brandsyn praksisundersøgelse") udstedte redningsberedskaberne 9.315 påbud i forbindelse med brandsyn i 2017. Påbuddene bliver opgjort pr. ejendom, og der kan derfor være givet mere end ét påbud pr. ejendom.

Der foreligger ikke konkret data, der kan belyse, hvor stor en andel af påbuddene der vedrører ulovlige byggetekniske forhold. Det er vurderingen, at de ulovlige byggetekniske forhold udgør ca. 10 % af samtlige påbud, der bliver givet i forbindelse med brandsyn.

Ved at lægge 10 % af de 9.315 påbud, der blev givet i 2017 til grund, er det vurderingen, at der bliver årligt gives ca. 931 påbud, der vedrører ulovlige byggetekniske forhold i forbindelse med brandsyn. Det vil sige, at der potentielt kan opnås en besparelse på op mod ca. 1,1 mio. kr. for kommunerne,

Forslaget om udvidelse af kommunernes delegationshjemmel til redningsberedskaberne vurderes at have positive implementeringskonsekvenser for kommunerne, da udnyttelsen af muligheden for delegeringen kan skabe mindre tidskrævende sagsgange hos kommunen.

Forslaget om udvidelse af kommunernes delegationshjemmel til redningsberedskaberne vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for staten eller regionerne.

Forslaget om præcisering af hjemlen til at fastsætte regler om driftsmæssige foranstaltninger i bestående bebyggelse vurderes ikke at have hverken offentlige økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige, da præciseringen ikke medfører en ændring i praksis, eftersom hensigten bag den foreslåede præcisering allerede efterleves i dag.

De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgere.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- eller miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. juli 2020 til den 14. august 2020 været sendt i offentlig høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Arkitektvirksomheder, DI Byg, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landsbyggefonden, Tekniq Installatørernes, Organisation, Aalborg Universitet, Bygherreforeningen, Danske Kloakmestre, Miljøstyrelsen, SKAT, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademisk Arkitektforening, Altinex Oil Denmark A/S, Andelsboligforeningernes Fælles Repræsentation, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejdsgiverne, Astma-Allergi Danmark, BAT-Kartellet, Bips-Byggeri, Informationsteknologi, Produktivitet og Samarbejde, Boligselskabernes Landsforening, BOSAM – Boligforeningernes Sammenslutning i Danmark, Brancheforeningen Danske Byggecentre, Brancheforeningen for Bygnings-sagkyndige og Energikonsulenter, Brancheforeningen for Storkøkkenudstyr (BFS), Byggefagenes Kooperative Landssammenslutning, Byggeriets Evaluerings Center, Byggeskadefonden, Byggeskadefonden vedr. Bygningsfornyelse, Byggesocietet, Bygningsfredningsforeningen (BYFO), Center for Indeklima og Sundhed i Boliger, Dabyfo – Forum for Danske Bygningsmyndigheder, DANAK, Dancert – Teknologisk Institut, Danmark Tekniske Universitet, Institut for Byggeri og Anlæg, Danmarks Lejerforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Dansk Forening for Automatforplejning (DAFA), Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Solvarme Forening, Dansk Standard, Dansk Varme Service, DVS, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Beredskaber, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Udlejere, DANVA, Debra - Energibranchen, Den Danske Landinspektørforening, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Det Økologiske Råd, DI Digital, DI Energibranchen, DI Fødevarer, DI Handel, DI Videnrådgiverne, DONG Energy, E. On Denmark A/S, Ejendomsforeningen Danmark, Energi- og Olieforum, Energiforum Danmark, Energiservice A/S, Energitjenesten, Erhvervslejerens Landsorganisation, ETA Danmark A/S, Eurofins, FABA, FEHA, Finans Danmark, Forbrugerrådet TÆNK, Forbundet Arkitekter og Designere, Forbundet Træ- Industri-Byg i Danmark (3F), FORCE Technology, Foreningen af Danske Kraftvarmemærker, Foreningen af Slutbrugere af Energi, Forsikring og Pension, FSR Danske Revisorer, Glasindustrien, God Adgang, Grundfos, HE-sekretariatet, HMN Naturgas, Hofor, Horesta, Hovedstadens Beredskab, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen Danmark, Konstruktørforeningen, KTC – Kommunalteknisk Chefforening, Københavns Erhvervsakademi, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for Bygning og Landskabskultur, Lejernes Landsorganisation, LO, Maskinmestrenes Foreningen, Molio – Byggeriets Videntcenter, NGF Nature Energy, Parcelhusejernes Landsforening, Plan Energi, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, Realdania, Rørforeningen, SBS Byfornyelsesselskabet, Seges, SikkerhedsBranchen, Skorstensfejerlauget, Statens Byggeforskningsinstitut, Statikeranerkendelsesudvalget Stålcetrum, SYD Energi, Syddansk Universitet, Teknologisk Institut, Træinformation, Uafhængige Bygningssagkyndige og Energikonsulenter, Varmepumpefabrikantforeningen, VELTEK, Vindmølleindustrien, Vinduesindustrien, Aarhus Universitet, Energiklagenævnet, Energinet.dk, Miljø- og Fødevareklagenævnet.

9. Sammenfattende skema

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om udvidelse af kommunernes delegationshjemmel til redningsberedskaberne vurderes at kunne medføre en lille økonomisk besparelse for de kommuner, der vælger at deleger kompetence til at udstede påbud til redningsberedskaberne i forbindelse med brandsyn.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om udvidelse af kommunernes delegationshjemmel til redningsberedskaberne vurderes at medføre en administrativ lettelse for de kommuner, der vælger at deleger kompetence til at udstede påbud til redningsberedskaberne i forbindelse med brandsyn som følge af de ændrede sags gange.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ikke relevant.	
[Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering]/[Går videre end minimumskrav i EU-regulering] (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Byggeloven har efter byggelovens § 1 blandt andet til formål at sikre, at bebyggelse udføres, indrettes og bruges således, at den frembyder tilfredsstillende tryghed i brand-, sikkerheds- og sundhedsmæssig henseende.

Byggeloven finder efter byggelovens § 2, stk. 1, anvendelse ved opførelse af ny bebyggelse, ved væsentlige ombygninger, ved væsentlige anvendelsesændringer af bebyggelse og ved nedrivning af bebyggelse. Loven finder efter § 2, stk. 5, alene anvendelse på bestående bebyggelse uanset tidspunktet for bebyggelsens opførelse, når de enkelte bestemmelser indeholder udtrykkelig hjemmel herfor.

Ved bestående bebyggelse forstås der eksisterende bygninger.

Der kan efter de gældende regler i byggelovens § 6, stk. 1, litra j, fastsættes regler i bygningsreglementet om udførelse, indretning og brug af bebyggelse med hensyn til driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau. Fastsatte bestemmelser herom i bygningsreglementet skal sikre, at bebyggelse, som opføres i overensstemmelse hermed, frembyder tilfredsstillende tryghed i brandsikkerhedsmæssig henseende.

Sådanne regler er senest udstedt i bekendtgørelse nr. 1399 af 12. december 2019 om bygningsreglement 2018 (BR18).

Ved driftsmæssige foranstaltninger forstås der bestemmelserne i bygningsreglementets kapitel 5, som f.eks. vedrører ordensregler, som sikrer, at varslingsanlæg og belysning af flugtveje fungerer, samt at flugtvejene er tilgængelige.

Det er hensigten, at byggelovens § 6, stk. 1, litra j, skal finde anvendelse på bestående bebyggelse, da det af hensyn til personsikkerhed er relevant at fastsætte regler om udførelse, indretning og brug af bebyggelse med hensyn til driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau i såvel bestående som i ny bebyggelse. Bygningsreglementets krav om driftsmæssige foranstaltninger finder per definition anvendelse for såvel ny som eksisterende bebyggelse, da driftsmæssige foranstaltninger vedrører den nuværende og fremadrettede brug af en bygning.

Ved brug af en bygning forstås der, hvilken anvendelse bygningen har, f.eks. en skole, et forsamlingslokale eller en plejebolig. Hvilken anvendelse en bygning har, har betydning for, hvilke af bygningsreglementets krav, bygningen skal leve op til.

I den forbindelse er der i dag fastsat regler i bygningsreglementet om udførelse, indretning og brug af bebyggelse med hensyn til driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brand-sikkerhedsniveau i både bestående og ny bebyggelse.

Det fremgår imidlertid ikke udtrykkeligt, at hjemmelen i byggeloven til de nævnte krav om driftsmæssige foranstaltninger i bygningsreglementet både finder anvendelse på bestående bebyggelse såvel som nybyggeri.

Det foreslås derfor i nr. 1, at det i § 6, *stk. 1, litra j*, præciseres, at bestemmelsen også finder anvendelse på bestående bebyggelse.

Da der er tale om en præcisering, vil forslaget ikke indebære nogen ændringer i forhold til gældende ret.

Til nr. 2

I henhold til byggelovens § 16 C, *stk. 1*, er det kommunalbestyrelsen, der er bygningsmyndighed. Det betyder, at det er kommunalbestyrelsen, der har kompetencen til at træffe afgørelse og til at udstede påbud i byggesager.

Efter § 16 C, *stk. 6*, kan kommunalbestyrelsen i et vist omfang delegere visse nærmere afgrænsede myndighedsbeføjelser til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission, hvorefter redningsberedskaberne kan træffe afgørelse om brandsikkerhedsmæssige forhold under brandsyn.

Med henlæggelse af visse beføjelser og pligter som bygningsmyndighed til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission henvises der til beredskabskommissionen eller den fælles beredskabskommission som defineret i henholdsvis §§ 9, *stk. 2*, og 10, *stk. 2*, i beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017.

Et redningsberedskab kan således oprettes på flere forskellige måder. I det tilfælde, at redningsberedskabet er oprettet som en beredskabskommission, jf. beredskabslovens § 9, *stk. 2*, er redningsberedskabet en del af den kommunale enhedsforvaltning, og redningsberedskabet har hjemmel til at udøve myndighedskompetence på samme måde som kommunalbestyrelsen. Det vil sige, at redningsberedskabet f.eks. kan udstede påbud i forbindelse med brandsyn på samme måde som kommunalbestyrelsen.

Efter § 16 C, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen henlægge beføjelser og pligter til redningsberedskaberne til på stedet at træffe afgørelse om brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor brugen af en bygning udgør et ulovligt forhold efter byggeloven, og der er en konkret risiko for personskaade.

Kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelser og pligter er endvidere betinget af § 16 C, stk. 7, hvorefter kommunalbestyrelsen alene kan henlægge beføjelser og pligter, hvis den på henlæggelsestidspunktet vurderer, at den ikke selv inden for et rimelig tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

Byggelovens § 16, stk. 6 og 7, blev indført ved ændringen af byggeloven i 2018, jf. lov nr. 734 af 8. juni 2018. Det fremgår, af lovens bemærkninger, at formålet med at indføre bestemmelserne i byggeloven var at gøre det muligt for kommunalbestyrelsen formelt at henlægge afgørelseskompetencer, der efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til de lokale beredskaber. Behovet for ændringen er blevet påpeget af KL og Danske Beredskaber. De anførte, at behovet for hjemlen udspringer af sammenlægningen af de kommunale beredskaber i § 60-selskaber, der blev gennemført ultimo 2015 som et led i redningsberedskabernes strukturreform. Behovet er endvidere blevet forstærket ved overflytningen af en række reguleringsområder vedrørende drift af bygninger til byggelovgivningen fra beredskabslovgivningen, hvor en mulighed for henlæggelse er hjemlet, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2, til byggeloven.

I de tilfælde, hvor redningsberedskabet er oprettet som § 60-selskaber, har redningsberedskabet ikke hjemmel til at udstede påbud. § 16 C, stk. 6 og 7, giver ikke hjemmel til, at disse § 60-selskaber kan udstede påbud om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn. Da de fleste redningsberedskaber i dag er oprettet som et § 60-selskab, er det således de fleste redningsberedskaber, der ikke kan udstede påbud i forbindelse med brandsyn.

§ 60-selskabernes manglende påbudshjemmel efter byggeloven betyder, at når redningsberedskaberne vurderer, at der i forbindelse med brandsyn er behov for at udstede et påbud om driftsmæssige foranstaltninger, som er byggetekniske, skal det ulovlige forhold indberettes til kommunalbestyrelsen, som herefter kan udstede påbud.

Det foreslås derfor i nr. 2, at der i § 16 C, stk. 8, gives hjemmel til, at kommunalbestyrelsen uanset stk. 6 og 7 kan henlægge beføjelse til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til i forbindelse med brandsyn at udstede påbud ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger.

Med forslaget kan de redningsberedskaber, som er oprettet som et § 60-selskab, dermed få kompetence til at udstede påbud om berigtigelse af overtrædelse af bygningsreglementets krav om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsynet uden kommunal afgørelse.

Forslaget ændrer ikke kommunalbestyrelsens delegationshjemmel til redningsberedskaberne efter § 16 C, stk. 6 og 7.

Lovforslaget giver alene kommunalbestyrelsen mulighed for at delegere beføjelse til at udstede påbud til redningsberedskaberne i forbindelse med brandsyn, hvor bygningsreglementets krav om driftsmæssige foranstaltninger ikke efterleves.

Ved kommunalbestyrelsens delegation af beføjelser eller pligter til redningsberedskaberne i øvrigt, finder § 16 C, stk. 6 og 7, fortsat anvendelse. Det vil sige, at foruden delegation af kompetence til at udstede påbud i forbindelse med brandsyn har den foreslåede hjemmel i dette lovforslag ikke nogen betydning for de delegationsmuligheder, som kommunen allerede har i dag efter byggeloven.

Den nugældende § 16 C, stk. 8, som med lovforslaget bliver til stk. 9, gælder også for forslagens nyaffattede stk. 8. Det betyder, at kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelse til at udstede påbud ved overtrædelse af krav om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn, skal fastsættes i vedtægterne for samarbejdet eller i et bilag hertil, samt at ansvarsfordelingen mellem aftaleparterne, og hvilke beføjelser og pligter der henlægges, skal fremgå af vedtægterne. Reglerne for kommunernes vedtægter fremgår af kommunestyrelsesloven.

Som det også gælder for § 16 C, stk. 6, kan denne aftale om henlæggelse af kompetence enten gøres til en del af vedtægterne for samarbejdet for det pågældende § 60-selskab, dvs. udgøre en vedtægtsændring for samarbejdet, der skal godkendes af de deltagende kommunalbestyrelser, eller være et bilag til vedtægterne, hvis henlæggelsen af de pågældende opgaver allerede er hjemlet i vedtægterne for samarbejdet.

Formålet med, at kommunalbestyrelsen og beredskabet nedskriver henlæggelsen af myndighedskompetencen i en skriftlig aftale, er blandt andet, at der i tilfælde af tvivlsspørgsmål kan findes en løsning ud fra fortolkning af den indgåede aftale. Der kan eksempelvis i konkrete tilfælde opstå tvivl om, hvad den henlagte myndighedskompetence omfatter, hvem der kan holdes ansvarlig ved udstedelse af en forkert afgørelse, foranstaltninger ved aftalens eventuelle ophør mv.

Derudover vil en skriftlig aftale om henlæggelse af den afgrænsede myndighedskompetence tjene et retssikkerhedsmæssigt hensyn i tilfælde, hvor modtageren af en konkret afgørelse måtte være i tvivl om, hvorvidt beredskabet overskrider en henlagt myndighedskompetence.

Med forslaget forenkles det kommunale myndighedsarbejde på brandområdet ved, at redningsberedskaberne udøver myndighedsudøvelse i form af afgørelsesvirksomhed på kommunalbestyrelsens vegne. Kommunalbestyrelsens delegation af myndighedskompetencen til at udstede påbud i forbindelse med brandsyn til redningsberedskabet betyder, at det er redningsberedskabet – og ikke kommunalbestyrelsen – der efter delegationen har denne kompetence. Redningsberedskabernes afgørelse om udstedelse af påbud om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn er underlagt de samme forvaltningsretlige regler og principper, som kommunalbestyrelsen er underlagt, når denne træffer afgørelse. Det betyder, at redningsberedskabet for eksempel skal foretage parthøring af bygningsejeren, forinden redningsberedskabet kan træffe afgørelse og udstede påbuddet.

Klage over redningsberedskabets afgørelse følger af byggelovens §§ 23, 24 og 25 på samme måde som ved klager over kommunalbestyrelsens afgørelser. Forslaget påvirker ikke kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtigelse som bygningsmyndighed i øvrigt efter byggeloven.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Da byggeloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. lovens § 34, gælder ændringsforslaget heller ikke for Færøerne og Grønland,.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016, som ændret ved lov nr. 734 af 8. juni 2018, § 35 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, § 3 i lov nr. 368 af 9. april 2019 og i lov nr. 1590 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:

§ 6. I bygningsreglementet kan fastsættes regler om udførelse, indretning og brug af bebyggelse med hensyn til:

a-i) ...

j) driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau, og

1. § 6, stk. 1, litra j, affattes således:
»driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau, såvel i bestående som i ny bebyggelse, og«

k) ...

Stk. 2-3. ...

§ 16 C. ...

Stk. 2-7. ...

Stk. 8. Kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelser og pligter skal fastsættes i vedtægterne for samarbejdet eller i et bilag hertil. Ansvarsfordelingen mellem aftaleparterne, og hvilke beføjelser og pligter der henlægges, skal fremgå af vedtægterne.

2. I § 16 C, indsættes efter stk. 7 som nyt stk.:
»Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan uanset stk. 6 og 7 henlægge beføjelse til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til i forbindelse med brandsyn at udstede påbud ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger.«

Stk. 8 og 9 bliver herefter stk. 9 og 10.

Stk. 9. ...

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2021.